

Súd: Okresný súd Veľký Krtíš
Spisová značka: 11P/28/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215203237
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Murgaš
ECLI: ECLI:SK:OSVK:2015:6215203237.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Veľký Krtíš samosudcom JUDr. Ľubošom Murgašom vo veci starostlivosti o maloletého E. X., X.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov matky E. O., X.. XX.XX.XXXX, L. R. Č.. XXX, XXX XX R. a otca Y.K. X., X.. XX.XX.XXXX, L. N.. Z. XXXX/XX, P., t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený ustanovenou opatrovníčkou U. J., súdnou tajomníčkou informačného centra Okresného súdu B., o návrhu matky na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

Súd maloletého E. X., nar. XX. XX. XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti matky.

Otec maloletého dieťaťa je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého E. X., nar. XX. XX. XXXX pravidelným mesačným výživným vo výške 100,- Eur, splatným vždy do 20. dňa v tom-ktorom mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa, počnúc od 11. 05. 2015.

Zročné výživné za obdobie od 11. 05. 2015 do 10. 07. 2015 vo výške tak, ako bude vyčíslené v písomnom vyhotovení rozsudku p o v o ľ u j e súd otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 30,- Eur, splatných spolu s bežným výživným, počnúc splatnosťou prvej splátky od právoplatnosti tohto rozsudku, pod stratou výhody splátok.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky z a m i e t a.

Žiadny z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Matka maloletej doručila dňa 11.05. 2015 na okresný súd návrh, ktorým žiadala, aby súd zveril maloletého E. do jej osobnej starostlivosti a otcovi dieťaťa určil povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 130 Eur mesačne, počnúc od 17. 8. 2014 a tiež, aby upravil styk otca s maloletým a priznal mu právo stretávať sa s maloletým dieťaťom 1 krát za 3 mesiace. Návrh odôvodnila tým, že maloleté dieťa pochádza zo vzťahu s otcom, s ktorým žila v spoločnej domácnosti v Českej republike v 2012 a od februára 2013 potom vo Y. F.. Otec maloletého opustil v auguste 2014 spoločnú domácnosť, o syna neprejavuje záujem a nepodieľa sa finančne na jeho výžive. Uviedla, že má výdavky na zabezpečenie starostlivosti o dieťa najmä na materskú škôlku, na stravu, oblečenie, lieky. Jej príjem pozostáva z rodičovského príspevku a finančne jej vypomáha matka a priateľ.

Matka na pojednávaní dňa 10.07.2015 ďalej poukázala na to, že otec maloletého vzhľadom na požívanie alkoholických nápojov nedokázal zabezpečiť fungovanie rodiny po osobnej ani materiálnej stránke. Domácnosť v ČR opustila s maloletými vo februári 2013 a nasťahovala sa k sestre. Otec s maloletým udržiaval spočiatku kontakt a dochádzal za ním z ČR, preto došlo z jej strany aj k obnoveniu vzájomného spolužitia v spoločnej domácnosti s otcom do júla 2014. Opätovne však nastali nezhody z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov, pretože otec nepracoval a nemal žiadny príjem. Nemali prostriedky na uhradenie nájmu za byt a bola nútená sa presťahovať do rodinného domu k svojej sestre. Matka uviedla, že disponuje iba príjmom z rodičovského príspevku vo výške 203 eur a rodinných prídavkov 23,50 eur. Uviedla, že má mesačné výdavky na maloletého na oblečenie 15 eur, z dôvodu horšieho zdravotného stavu dieťaťa 20 eur. Ďalej znáša náklady na pre prevádzku rodinného domu 10 eur na elektrinu, má celkové náklady na život 50 eur mesačne. S otcom maloletého nemá kontakt od augusta 2014. Navrhla styk otca s dieťaťom realizovať za jej prítomnosti v intervaloch 1 krát za 3 mesiace.

Súd zistil, že otec maloletej sa toho času nachádza na neznámom mieste, čo vyplýva aj z vyjadrenia matky maloletého a matky otca. Otec má evidovaný trvalý pobyt na adrese ul. Z. XXXX/XX, kde sa dlhodobo nezdržiava a súdu sa s otcom maloletého na tejto adrese nepodarilo skontaktovať ani prostredníctvom orgánov polície. Jeho aktuálny pobyt nie je známy, preto mu súd uznesením č.k. 11P/28/2015-43 z 24.06.2015, právoplatným 29.06.2015 ustanovil opatrovníka v osobe súdnej tajomníčky informačného centra Okresného súdu Zvolen. Ustanovený opatrovník sa k návrhu matky maloletej do rozhodnutia súdu nevyjadril.

Kolízny opatrovník vo svojom prednese na pojednávaní dňa 10.7.2015 doporučil návrhu matky v celom rozsahu vyhovieť. Mal za to, že je daná právomoc tunajšieho súdu vec prejednať, pretože miesto obvyklého pobytu dieťaťa v čase podania návrhu na súd je už na území Slovenskej republiky. Podaný návrh na zverenie mal dieťaťa do osobnej starostlivosti a určenie výživného je opodstatnený. Poukázal na to, že osobnú starostlivosť o maloletú, na veľmi dobrej úrovni zabezpečuje výlučne matka a otec sa na nej žiadnym spôsobom nepodieľa a neprispieva na výživu maloletého. Stotožnil sa preto s navrhovanou výškou výživného 130,-EUR, ktorá zodpovedá možnostiam a schopnostiam otca maloletého. Nestotožnil sa však s úpravou styku otca s maloletým, ktorý nie je potrebné upravovať.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“); rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

Podľa § 25 ods. 1, 2 zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine; plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine; pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine; právo na výživné sa nepremlčuje, možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, prednesom kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov a to s rodným listom maloletého, správou ÚPSVaR z 01.06.2015 o príjmoch matky, správou o povesti na č. I. 22, správou Sociálnej poisťovne z 4.6.2015, správou mesta Humenné o pobyte otca na č. I. 27, 28, správou Sociálnej poisťovne z 10.06.2015, oznámením ÚPSVaR Humenné z 11.06.2015, potvrdením o poberaní prídavkov na dieťa za rok 2013-2015, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku za 2013-2015, úradný záznamom na č. I. 39, 45.

Na základe vykonaných dôkazov súd zistil nasledovný skutkový stav:

Maloletý pochádza zo vzťahu matky E. O. a otca Y. X.. Rodičia spolu s maloletým zdieľali v spoločnú domácnosť v ČR, kde bývali v rodinnom dome, ktorí mali v nájme. Otec maloletého v nadmernej miere začal požívať alkohol, bol agresívny o maloletého sa nestaral a nezdržoval sa v domácnosti. Nebol ochotný zabezpečiť existenciu rodiny po stránke materiálnej ani osobnej. Uvedený stav vyústil do odchodu matky s maloletým zo spoločnej domácnosti. Od februára 2013 matka žila s maloletým u svojej sestry v dvojizbovom byte do júna 2013. Otec navštevoval maloletého po odchode matky a dochádzal za nimi z Českej republiky a finančne maloletému prispieval na výživu a aj materiálne nákupom vecí. V polovici roku 2013 došlo k obnoveniu z použitia rodičov vo Y. F.. Upravilo sa správanie otca, zlepšil sa vzájomný vzťah a otec dokázal zabezpečiť celodennú starostlivosť o maloletého. Otec maloletého sa zdržiaval doma, nepracoval a nemal žiadne zamestnanie ani príjem. Tým došlo k zhoršeniu majetkovej situácie v rodine, pretože príjem matky titulom rodičovského a prídavkov na dieťa nepostačoval ani na uhradenie základných životných potrieb. Otec opustil spoločnú domácnosť v júli 2014 a matka s ním nemá žiadny kontakt. Od uvedeného času sa o maloletého nezaujíma a žiadnym spôsobom sa nepodieľa na jeho výžive. Matka aktuálne má príjem titulom rodinných prídavkov na dieťa vo výške 23,52 eur od roku 2014 a rodičovského príspevku vo výške 203,20 eur od roku 2014. S maloletým žije v rodinnom dome v obci R. u svojej sestry, kde má k dispozícii jednu samostatnú obytnú izbu. V súvislosti so starostlivosťou o maloletého má výdavky na oblečenie 15 eur, so zhoršeným zdravotným stavom dieťaťa na lieky 20 eur. Náklady na stravu a život spolu vyčíslila mesačne na úrovni 50 eur. Prispieva aj na prevádzku rodinného domu 10 eur na elektriku a spláca pôžičku sestre vo výške 70 eur mesačne.

Súd sa pri svojom rozhodovaní spravoval vyššie citovanými ustanoveniami Zákona o rodine, ktoré aplikoval na dokazovaním zistený skutkový stav veci. Súd dospel k názoru, že existuje právomoc tunajšieho súdu konať a rozhodovať o návrhu matky. Zo skutkových okolností veci pritom vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa žili na území Českej republiky od narodenia maloletého dieťaťa (16. 8.2012) do 7. 2. 2013. Po právoplatnosti uznesenia tunajšieho súdu, č. k. 7 P/35/2013 - z 12. 3. 2013, rodičia maloletého obnovili vzájomné spolužitie v spoločnej domácnosti na území Slovenskej republiky. Žili spoločne v nájomnom byte až do 7/2014 vo Y. F.. V čase začatia predmetného konania malo maloleté dieťa obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky, kde sa zdržiavalo od februára 2013. Otec túto situáciu prijal, dieťa navštevoval a prispieval mu na výživu. Došlo k podstatnému zlepšeniu vzájomných vzťahov medzi rodičmi maloletého dieťaťa. Zo skutkových okolností v čase začatia súdneho konania možno usudzovať na trvalosť pobytu dieťaťa na území Slovenskej republiky a právne vychádzať z toho, že maloleté dieťa tu má obvyklý pobyt (článok 8 ods. 1 Nariadenia rady ES č. 2201/2003).

Predmetom konania bol návrh matky na zverenie maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti otca, ktorú matka navrhla určiť vo výške 130,-- Eur mesačne počnúc od 17.08.2014. Zároveň žiadala, aby súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom v rozsahu stretávania 1 krát za 3 mesiace vzhľadom na nadmerné užívanie alkoholu otcom. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletý sa v súčasnosti nachádza v osobnej starostlivosti matky. Starostlivosť o dieťa

zabezpečovali spočiatku spoločne obaja rodičia. Od júla 2014 matka samostatne vykonáva osobnú starostlivosť a uhrádza všetky potreby maloletého. Otec sa v súčasnej dobe na starostlivosti o dieťa nepodieľa osobným výkonom a ani mu žiadnym spôsobom neprispieva. Matka s otcom dieťaťa nemá žiadny kontakt, pretože otec sa zdržiava na neznámom mieste zrejme v cudzine. Vzhľadom na tieto skutkové zistenia súd vyvodil záver, že podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine bol návrh matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu podaný dôvodne, pretože rodičia maloletého spolu nežijú v spoločnej domácnosti. Súd prihliadol na záujem maloletého dieťaťa, najmä na stabilitu jeho výchovného prostredia a vývinové potreby, ktoré dlhodobo zabezpečuje matka. Dospel k záveru, že záujem maloletého dieťaťa najlepším spôsobom bude uspokojený prostredníctvom výkonu osobnej starostlivosti matky. Matka vykonáva osobnú starostlivosť o dieťa na veľmi dobrej úrovni, čo potvrdil aj zástupca ÚPSVaR VK. Vzhľadom na nízky príjem matky materiálne jej vypomáha stará matka maloletého a priateľ. Súdu nie je známy pobyt otca, ani skutočnosť, čo tvorí zdroj jeho príjmu, či je zamestnaný alebo či vykonáva podnikateľskú činnosť. Súd teda nemá preukázané príjmové ani majetkové pomery otca. Na druhej strane súd doložené výdavky a príjem matky, ktorý má titulom prídavku na dieťa vo výške 23,52 eur a rodičovského príspevku vo výške 203,20 eur. Výdavky v súvislosti so zabezpečením osobnej starostlivosti o maloletého preukázala na úrovni 100,-- Eur. Tieto náklady v celom rozsahu uhrádza zo svojho príjmu. Súd zobral do úvahy, že tento príjem nie je dostatočný, aby pokryl aj jej ostatné náklady na bývanie a život. Súd poznamenáva, že výživa dieťaťa musí byť zabezpečená neustále, pretože maloleté dieťa nemôže doplácať na skutočnosť, že jeho rodič je nezamestnaný resp. sa zdržiava na neznámom mieste, alebo sa zatajuje. Z tohto dôvodu súd určil vyživovaciu povinnosť otca vo výške 100,-- Eur mesačne, ktorú otec maloletého je povinný plniť vždy do 20. dňa v tom-ktorom kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky dieťaťa počnúc od začatia súdneho konania (11. 15. 2015). Určené výživné súd považoval za opodstatnené s prihliadnutím na možnosti a schopnosti matky a predovšetkým s dôrazom na nezáujem otca podieľať sa po odchode zo spoločnej domácnosti na výžive a výchove maloletého dieťaťa. Súd bral do úvahy všetky tieto skutočnosti a rozhodol o návrhu matky tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Súd priznal výživné pre maloleté dieťa odo dňa začatia súdneho konania t. j. od 11.05.2015. Otcovi vznikol nedoplatok na výživnom za obdobie od 11.05.2015 do vyhlásenia súdneho rozhodnutia, t.j. do 10.07.2015 vo výške 200,13 Eur, ktorú sumu mu súd povolil splácať v mesačných splátkach po 30,-- Eur splatných spolu s bežným výživným počnúc prvou splátkou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok. Nedoplatok za zameškané výživné za 21 dní mesiaca máj 2015 predstavuje čiastku 67,83 Eur, za mesiac jún 2015 predstavuje čiastku 100,- Eur a za 10 dní mesiaca január 2015 čiastku 32,30 Eur (spolu zameškané výživné je tvorené súčtom 67,83 + 100 + 32,30 t. j. spolu 200,13 Eur). Súd vyživovaciu povinnosť otca určil od dňa začatia súdneho konania. Pre spätné určenie výživného od 17.08.2014 súd nemal preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa. Matka žiadny dôvod osobitného zreteľa v návrhu neuviedla a ani na pojednávaní neobjasnila. Mala dostatočný časový priestor, potom čo zistila, že otec si svoju vyživovaciu povinnosť nebude plniť, aby si nárok na určenie vyživovacej povinnosti uplatnila včas. Z tohto dôvodu súd návrh pre spätné určenie výživného pred deň začatia súdneho konania ako nedôvodný zamietol. Rovnako súd zamietol návrh matky na určenie vyživovacej povinnosti vo výške 130,-- Eur mesačne. Súd dospel k názoru, že navrhovaná výška výživného nezodpovedá aktuálnym a odôvodneným potrebám maloletého a nie je primeraná ani s prihliadnutím na jeho vek. Súd mal výpoveďou matky preukázané, že pre uspokojenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa postačuje výživné 100 eur mesačne.

Súd nepovažoval návrh za dôvodný ani v časti navrhovanej úpravy styku otca s maloletým. V súčasnosti matka sama vykonáva a zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, pretože otec sa nachádza na neznámom mieste. Otec osobne na výkone starostlivosti o maloletého neparticipuje. Zákonou podmienkou pre úpravu styku výkonom súdneho rozhodnutia je absencia dohody rodičov o tejto otázke (§ 25 ods. 2 zákona o rodine) alebo objektívna nemožnosť dosiahnutia dohody. Ak by otec prejavil záujem o stretávanie sa s maloletým synom, bude výsledkom vzájomnej dohody rodičov maloletého, v akom rozsahu sa styk s maloletým bude realizovať. Ak k dohode rodičov o tejto otázke nedôjde, potom bude opodstatnené, aby sa s návrhom obrátili na súd a žiadali o jej úpravu. Uvedená situácia nenastala a nie je preto dôvod, aby súd dopredu autoritatívne vymedzil rozsah oprávnenia rodiča, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti, stretávať sa s maloletým dieťaťom. M navyše matkou navrhovaná úprava styku je neprimeraná k potrebe prehĺbovania citového rozvoja vzťahu otca s maloletým a nenadväzovala by na už existujúcu väzbu, ktorá medzi rodičom a dieťaťom vznikla.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na Okresný súd vo Veľkom Krtíši písomne v 3 vyhotoveniach a rozhoduje o ňom Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza

z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.